

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 118.

V Ljubljani, v torek 24. maja 1892.

Letnik XX.

V Ljubljani, 23. maja.

Bolj nego kedaj opažamo baš v poslednji dobi zanimljiv pojav regulacije močij v telesu slovenskega naroda. V zadnjem času zbrala je namreč okolu sebe ideja liberalizma, katero bi bolj nazivljali puhlo gêslo, veliko več nemirnih življev, nego to zmoroje razmere slovenskega naroda, kar mu pa izvestno ni na korist. Tako stanje se dlje ne more vzdržati, in treba je, da se skrajša to prehodno stanje.

In kakor sili v radikalnem taboru importovani liberalizem vedno siloviteje na dan, počel se je pri nas močno zavedati in razvijati konservativni živelj, zbirajoč svoje moči v tesne voje.

Pokazali smo večkrat, da narodnokonservativna stranka na Kranjskem ne prenaša drage volje in po ceni brutalnih napadov slovenske radikalne stranke, temveč nájne odgovarja, kakor nam veli njena minulost in vzvišena načela, katera braniti je nalog konservativni stranki.

Ker smo nedavno navajali g. Svetca besede, katere je govoril pred leti v kranjskem deželnem zboru tedanji nemški večini, ki pa veljajo i sedanjim slovenskim naprednjakom, navajamo danes moške besede, katere je dné 10. t. m. v obrambo češke duhovščine na shodu „Jednoty občanů pražských“ govoril mestni odbornik g. B. Thum.

Osebito se jako nehvaležno in nespoštljivo govori o zaslugah duhovščine. „Gospôda — dejal je govornik — temu nasproti moram poudarjati, da so bili moji učitelji o ljubezni do domovine in naroda duhovniki, in da to, kar pravim o sebi, more reči tu vsakdo med nami. Naši duhovniki so nas učili krasni materni jezik in ljubezen do njega že tedaj, ko so bila vsled postave na srednjih šolah i v tem predmetu učila nemška, a vzlic temu so vzgojili nas kot rodoljube. In kakor je bila v teh možeh ljubezen do domovine in naroda globoka in iskrena, tako so jo v srcé nam vcepili, ki smo preživeli čase, ko rodo-

ljubje ni bilo še tako lagodno kakor zdaj, nam, ki smo za prepričanje svoje trpeli po zaporih. Kdor se torej zdaj zaničljivo in posmešno izraža o rodoljubju duhovščine naše, kdor sveto in težavno nje delovanje v našem narodnem življenju ovira ali celó smeši, isti se hudo pregreši nad tem stanom!“

In v istini. Položaj v Slovencih, osebito pri nas na Kranjskem, kateri se dan za dnevom vedno bolj razvija, siliti mora vsakega rodoljuba k najresnejšim uvaževanjem. V takem položaju, v kojem se ne gre več za prospeh, za obstoj ali neobstoj jedne stranke, temveč za življenske pravice vsega naroda, morale bi delovati vse stranke v dosego jednosti in složnosti vsega naroda, da bi bil narod še v pravem času zjedinjen, v pravem času zbran v jeden voj, in to prej, nego pride doba, koja baje ni daleč, da se bomo morali vsi upreti kaki nam neugodni vladni premembi.

Na Češkem n. pr. so se na mnogih krajih že vršile izjave v prospeh zjedinjenega postopanja vseh Čehov, in mi na Kranjskem ne želimo drugzega, ko bi mogli zabeležiti radostni faktum, da so si vsi Slovenci brez razločka strank, podali roke v skupno, vzajemno delovanje, v skupno obrambo pravic našega naroda, v skupno postopanje za pridobitev nam dolej zadrževanih in kračenih pravic. Toda to zjedinjenje bi se ne smelo zgoditi na podstavi komande jedne stranke ali celó jedne ali dveh oseb, temveč izvršiti se mora na podlagi potreb vsega naroda, izvršiti na podstavi pravega slovenskega programa.

Dasi se na mnogih krajih in pri mnogih prilikah poudarja pri nas zjedinjenje med kranjskimi Slovenci, moramo vendar le izjavljati, da se vedno oddaljujemo od tega idejnega zjedinjenja, dokler bodo slovenski radikanci v svojem glasilu proglašali složnost na podstavi svoje diktature, torej diktature jedne stranke, jedne ali dveh oseb, dokler bodo pisarili, da se ima konservativna stranka pobijati z

vsemi sredstvi. Gospôda, tako stališče ni samo napačno, temveč za narod povsem pogubno!

Slovenskemu narodu bodi prva skrb, da je ves narod po vseh slovenskih pokrajinah zjedinjen na podstavi sloge, a ne diktata. Toda radikalna stranka drvi vse do skrajnosti in se poslužuje vsakega sredstva in prilike, da ostane na površju samo jeden nazor vladajoč, da narod ne more dospeti do zaželenega miru.

V tem oziru želimo, da si zabiči radikalna stranka, osebito pa nje faiseurji, besede, koje je govoril inženér Káčer na shodu karlinskih volilcev, rekoč: „Tako, kakor vi (Mladočehi) ta boj za svobodo izvajate, prišlo bo še do bratomorstva. Mi v vašem postopanju ne uvidevamo nobene želje po složnem delovanju vsega naroda v prospeh naših pravic in v čast in slavo drage domovine naše. Nisem politik, toda čut imam za pravo in dostojnost. Prišel sem na Češko z naudušenjem za svobodomiselnost. Protestant sem, a iskren zagovornik svobode in občanskih pravic, toda za to dobo, odkar sem tu, sem se uveril, da je stranka staročeska stranka prava in da je svobodomiselna stranka — stranka frazi!“

Isto smemo trditi mi o naših naprednjakih. Tako je na zadnjem shodu „Slovenskega društva“ g. dr. Karol vitez Bleiweis govoril o vojaškem oskrbovalnem skladišču in bolnišnici v Ljubljani ter navajal razne tehtne razloge, da se bolnišnica in oskrbovališča odstraniti iz sredine mesta. Končal je svoj govor: „Z združenimi močmi bode končno vendar le zmagala želja vseh meščanov, ki so v tem vprašanju vsi jedini, naj so kateregakoli političnega mišljenja, katerekoli narodnosti.“

Na to pa nastopi imenitni slovenski socijolog g. Matija Kunc ter opozarja svojega predgovornika, da se vrši shod „Slovenskega društva“, katero ima namen pobijati konservativno slovensko stranko in njene zastopnike, in da je torej nepolitično, če se v tem vprašanju sklicuje na jednost vseh

LISTEK

Črtica o somatologiji.

(Po predavanju dr. Žlobudral-a priobčuje za kratek čas Lužarjev Francelj.)

5. Oči.

Da se človeku — hoté ali nehoté — glava ne poškoduje, na to pazijo oči, kajti v njih se liki v ogledalu vpadalja vse, kar nam „v oči pride“ ali „vaje pade“. Dandanes je navada, da imamo vsi ljudje enako število očí, namreč dve (očesi); le njega dni, pravijo, da so bili tudi ljudje z enim samim očesom, ki so ga pa imeli zaradi simetrije ravno v sredi čela (kiklopi). Barve so različne. Najnavadnejše so: črne, rjave, pepelnaste in višnjeve. Kakor v laséh, tako imajo ljudje tudi v očeh različne krive nazore. V dokaz naj navedem le naslednjo kitico, iz katere izvémo, kako Nemci sodijo o različni barvi očí:

„Ein graus Auge — ein schlaues Auge,
Luf schelmische Launen deuten die braunen;
Des Auges Bläue bedeutet Treue;
Doch eines schwarzen Auges Gefunkel
Ist, wie Gottes Wege — dunkel.“
Natančnosti vida pa barva prav nič ne ovira, pač pa kakovost. Razločujemo namreč dobre

in slabe oči in vsled tega tudi dober ali slab vid. Slabost očí ali vida je ali prirojena, ali pa pridobljena. Prve človek ni sam kriv, druge pa kolikor-toliko. Pomaga se ji vsaj nekoliko, če ne popolnoma, z dobrimi naočniki. Gledamo pa lahko debelo ali drobno. Če nam kaj nenačnega „pred oči pride“, gledamo navadno debelo, n. pr.: „Janez, ne glej tako debelo, kakor Krištof Kolumb, ko je vprvič zagledal Novi Jork!“

Kogar pa „lasje bolé“, gleda navadno drobno. So pa tudi reči, ki jih gledamo radi ali pa neradi. Kaj da človek rad gleda, vé že vsak za-se; neradi pa gledamo posebno to, kar „v oči bôde“, n. pr. resnica.

Vsled svoje lege imajo oči to posebnost, da najlažje n a r a v n o s t gledajo, kar je tudi najlepše. Vendar pa gleda marsikdo svojega bližnjega tudi po strani ali celó čez ramo. Po strani ali okoli sebe gledati zlasti v šoli in v cerkvi prepovedujejo; pri vojaki pa tudi nimajo radi, če kdo na kvišku gleda, n. pr.: „Janez, nikar zmiraj v nebo ne glejte; saj še v peklu na galeriji ne boste dobili prostora!“

Če nam je kaka reč posebno všeč, lahko na nji oči pasemo. Najboljša paša za oči je svetloba.

„Gott schuf, dass eines zu dem Andern tauge,
Das Licht für's Auge, das Auge für das Licht.
Und mancher Lichtstrahl bricht sich in dem Auge,
Bis zu der Stunde, wo das Auge bricht.“

Izmed barv pa jim najbolj ugaja zelena in višnjeva, ki je (pri nekaterih) v ponedeljek najbolj „plava“. Ako se pa učencu v šoli vidi kaka reč tako „plava“, da je ne zná popisati, pravijo profesorji, da vidi „španske vasi“. Kadar nam je pa gledati več reči, pa lahko tudi oči mečemo, sedaj na to, sedaj na ono, ne da bi se nam bilo bati, da bi nam ušle. Kdor to dela brez potrebe, pravimo mu „zijalo“, kar se v cerkvah ali pa v gledališčih dostikrat lahko opazuje. Če je nam pa kaj le „preh'd“, pa navadno eno okó zatisnemo, kar je tudi zato dobro, da marsičesa ne slišimo.

Kdor pri kakem tepežu premalo pazi na oči, lahko „plavo“ okó domov prinese, ali pa mu celó izteče, in se dá potem nadomestiti zaradi lajšega le s steklenim očesom.

Posebne vrste okó je tudi „kurje okó“, na katero pa nič ne vidimo, ampak je le čutimo, — ne na čelu, ne pod njim, — ampak, — kdor je ima, že vé, kje! Nemci temu očesu primerjajo dolgove, namreč: „Schulden sind schlimme Hühneraugen an dem Fusse, an dem wir leben.“ Kakor se človeku

strank. Zato g. Kunc išče prave besede, da primerno ožigosa naš list, ker ga še ni proglasil za slovenskega prvaka. Pomiluje nas, da se drznemo njemu in njegovim patronom povedati resnico v brk in označimo vso njegovo politično modrost kot — prazne fraze. G. Kuncu povemo prav ravnodušni na uho, da nam njegovo pomilovanje vzbuja le smeh. Pomilujemo pa slovensko inteligenco v krogu „Slovenskega društva“, da nema boljših zagovornikov svojih radikalnih teženj, kakor je gospod Matija Kunc.

Njemu niti ne zamerimo, da ni razumel naše notice, ob katero se je izpodtaknil ter telebnil na zobe, pač pa se čudimo dr. Tavčarju, da je pobiral stopinje za Kuncem ter se mu pridružil kot igralec v „komediji“. Svetujemo obema, naj še jedenkrat prečitata dotično našo notico, in prepričala se bode, da sta se zaletavala s svojim kopjem v nas, kakor Don Quijote v mline na mlo, kajti imeli smo pred očmi jedino le prvo točko, o kateri še danes trdimo, da je bila po svojem postanku in namenu le politična komedija. Vprašanje premeščenja vojaške bolnišnice s sedanjega mesta je bilo na dnevnem redu le kot pritlikinja, ker sicer bi se ne bili iz cele Kranjske naročevali telegrami in podpisi od oseb, katerim je vojaška bolnišnica deveta briga.

Ce se bodo pri nas važna narodno-gospodarska vprašanja reševala na tak način, potem bomo še dolgo časa hodili na tlako, radikalec naši pa mlatili prazno slamo.

V Ljubljani, 24. maja.

Mnogo se je minole dni pisarilo na severu in jugu o veliki razburjenosti radi Teplic na Češkem. „Trgajo nam domovino, to staroslavno kraljestvo!“ tako odmeva danes po češki deželi. Toda ta razburjenost se ni pričela z dnem novega okrajnega sodišča v Teplicah, temveč od te dobe, ko so mladočeški poslanci predlagali v državnem zboru, naj se grof Schönborn zatoži.

Radikalni naši razumniki nam izvestno priznajo, da je dr. Edv. Grégr poleg dr. Vašatega — najradikalnejši poslanec češki naše dobe. In kaj je govoril ta rujoveči lev dne 24. aprila t. l. o znani odredbi pravosodnega ministra? „Danes nočem še o tem govoriti, a nočem še presojati tega čina. Tudi nečem razpravljati, hoče li vlada morda naplahtati Nemce, ali nas, — ali pa oboje. Tolko pa rečem, ko bi vlada hotela nadaljevati razkosavanje našega kraljestva, češki ljud umeje še izvrševati pravo opozicijo“ itd. Priznavamo, da so bile te besede v istini politične. Te besede pa dokazujejo, da o na ministerska odredba ni bila neposredna provzročiteljica velike razburjenosti med češkim ljudstvom in slovenskimi radikalec v Ljubljani.

In če priznavamo vso to češko razburjenost, katera je zašla tudi v dunajski parlament, naj se pravosodni minister zatoži radi preloma ustave — čitajmo nasprotno govore mladočeških tožnikov v dnevni obravnavi: kak vtis delajo ti govori na nas?

zamerimo, če mu očitamo njegove dolgove, tako pa tudi, če mu stopimo na „kurje oko“.

Kdor ima zdrave oči, ima tudi dober pogled, ki je lahko prijazen, ali pa temen. Prijazen pogled nam ni le prijeten, marveč dostikrat več opravi, kakor deset še tako dobrih poukov.

Ker je oko silno nežna stvar, ni čuda, da se tudi lahko pokvari, ali začasno, ali za vselej. Ni pa zato potreba, da bi človeku ravno medved moral v oči skočiti, ampak zadostuje včasih že majhina mušica. Poglavitne napake oči so: kratkovidnost, daljnovidnost in slepota; manjši pa sta: „krmizljivost“ (zaradi katere pa človek nič slabeje ne vidi) in pa „navskrižni“ ali „škiljasti“ pogled, ki je nekaterim ljudem še prav potreben, n. pr. redarjem (zlasti „detektivom“), štacunarjem, profesorjem itd., da povsod lahko vidijo.

Kaj da je kratkovidnost, pové že beseda sama, dá se pa tudi pojasniti z zgledom. Če bi namreč kedo ob vojem večernem sprehodu „kresnico“ ognja prosil, da si prižge smodko, ali še določneje: če bi slona opazoval skozi drobnogled. Je pa semtertje (posebno v Ljubljani) večkrat tudi megla kriva, da človek še z dobrimi očmi komaj tako daleč vidi, kakor seže. Kako nerodno je, če je kedo kratkoviden, vé vsak sam dovolj; a veliko nerodneje pa je, če to kratkovidnost svojo v javnih

Je-li v istini zavlada v poslaniških krogih razburjenje, upravičen srd kot posledica ministerske odredbe.

Ali je naravno, da bi se isti, koji je bil razžaljen v globino svojega srca, ranjen v svojih najsvetejših pravicah, da bi se ta, tožeč svojega neprijatelja — smejal ali celo uganjal dovtype?

Čudno je vprašanje naše, toda pojasnimo je takoj, če povemo, da v poslanem nam stenografskem zapisniku iz državnega zbora nahajamo v govoru dr. Pacáka desetkrat zaznamovano v oklepaju: „Heiterkeit bei den Parteigenossen in končno celo trikrat: „lebhaft Heiterkeit“; v govoru dr. Vašatega čitamo „veselost“ najmanjkrat in trikrat „živahna veselost“; v govoru dr. Masařyka celo petnajstkrat in v govoru dr. Heralda šestnajstkrat, a trikrat „lebhaft“, jedenkrat tudi „schallende, andauernde Heiterkeit“!

To slóve baš tako, ko v znani Havličkovi pesmi: „Smáli jsme se, an jen smáli!“ Vkupe je torej pri teh štirih govorih mladočeških poslancev zaorila na mladočeških klopih gledé na obtožbo ministra dvainpetdesetkrat veselosti!

Mnenje naše je, da isti, ki je užaljen, razburjen, mora tako govoriti, da učini v tej smeri vtis na svoje političke pristaše, a ne k veselosti. Glej, narod je razburjen — državnozbornski zapisnik pa nam pove, da so se mladočeški poslanci med razpravo o znanem predlogu — znamenito zabavali. Ali se je možno smejati v faktični nevolji in resnem boju, kjer se gre za bodočnost naroda? Se je li možno smejati istiniti žalostigri?

Nismo tako naivni, da bi ne vedeli, da sta satira in ironija vspešno parlamentarno orožje in da se tudi parlamentarci radi posmejejo v resnih bojih, — ali obtožba ministra radi prekršenja ustave je velika stvar! To ni navadna politička debata! In vendar toliko smeja!

Ni razven Slovakov narodiča v Evropi, ki bi politično tako slabo stal, kakor slovenski. Vsaka malenkost je dobra, ako se pribori. Čehi so v narodnostnem položaju, kakor mi Slovenci; mejaši, obkoljeni od Nemcev. Toda njih je nad pet milijonov, njih kulturno delo je zgodovinsko, staro; bolj energični ljudje so, ker živé na severu. Njim se ni več boriti za šolo, urad, v narodnogospodarskem oziru so pravi bogataši. Proti tem magnatom smo mi Slovenci pravi berači. Za kar se mi borimo neprestano cela desetletja, imajo Čehi že davno.

Čehi hoté biti trda kost v nemškem želodecu in naravno vidijo samo sebe. Ne mogó drugim pomagati radi lastne nesloge in domačih razprtij. Kar nam priboriti pomagajo, odtegnejo sebi. Sebičnost pa vlada dandanes povsodi, slovanska vzajemnost je pa v Avstriji samo v — pesmi, na papirju.

Malo nas je Slovencev, — to si predstavljajmo vsak dan. Sami stojimo, blizu ni podporne moči; navezani smo na svoje moči in v svojem organizmu

glasilih na prodaj nosi. V „Listku“ slovenskega „Intelligenz-Blatta“ smo n. pr. lansko leto čitali to-le: „Kako plastično so naslikani (v „Pratiki“ namreč) Vsi svetniki in Verne duše. Človeku se kar milo stori, zagledavši (!) grozno gnečo v vicah!“ — Kedor ima le količkaj dobro oko, vidi lahko, da je naslikan le grobni spomenik. Ali pa: „V Zagorji na Notranjskem je bilo 18. septembra osem duhovnov, ki so brali veliko mašo z leviti!“ — Tako je tudi imenovani list norčeval se o priliki lanskega zasedanja državnega zbora iz „Domoljuba“, ki je pisal, „da naši poslanci na Dunaju prazno slamo mlatijo“; sam pa piše doslovno: „Doma hujskati in razburjati narod do skrajnosti, v državni zbornici pa slepe miši loviti, — to je jedro klerikalne stranke“. — Kateri izraz je večjega pomena, ali pa kak razloček je mej obema, lahko vsak ugane. A namen je dosežen: zbadati — pa je.

Še huje pa je, če ima človek razven kratkovidnosti še to nadlogo, da barv ne razloči (Farbenblindheit). Čital sem lansko leto v že napominanem dnevniku, da so „tihi teden“ po cerkvah razpela zavita v črno (!) tančico. Menda je g. listkar še dalj od altarja stal, nego svetopisemski cestinar, ali pa celo v cerkvi bil ni. — Ta očesna slabost se nahaja tudi v šoli. Tako je n. pr. neki dijak popisoval svoje dni „špansko muho“ (ki je, kakor vsak vé, intenzivno zelena) tako-le: „Die spanische Fliege

imamo gloječi živelj, nemštvo na vseh voglih, a tudi v središču.

„Radikalizem, liberalizem, novodobna prosvetljenost, ti so zdaj časovni duh; ta bo dal tudi nam Slovincem naše pravice in kulturo in blaginjo; pregnala nas ne bo potem nobena moč iz naše ljube domovine — v Ameriko. Podpirati moramo radikalizem, veslati ž njim po vsej širini državnih vprašanj, ergo tudi gledé na glasovanje treh slovenskih poslancev radi Schönbornove odredbe. Tako postanemo tudi mi veliki, merodajni činitelji.“

Tako se zdaj pri nas piše in na radikalnih shodih govori. Toda Nemeec pravi: „Setz' deinen Fuss auf ellenhohe Socken — Setz dir Perrücken auf von Millionen Locken — Du bist am Ende, was du bist“.

Sami ne bodemo v koncertu evropskih narodov kot Slovenci godli, premalo nas je. Poljakom se je nekda tudi godlo o nesolidarnosti, ker so hodili v državnem zboru z zmernimi življi, ali zajedno so si dali dobro plačati to spremljevanje. In danes? — Gospodarji se v svoji lastni hiši!

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. maja.

Notranje dežele.

Mlado- in Staročeši. V nedeljo so Mladočeši bili sklicali shode v Mladi Boleslavi, Podjebradu in Novi Paki. Na vseh teh shodih so pa strašno zabavljali proti Staročešom in govorili proti vsaki zvezi ž njimi. Taka mladočeška politika pač ne more pripeljati do ničesa dobrega. Stranka, ki si zastavi tako visoko nalogo, kakor jo je mladočeška, pač mora gledati, da si zbere vse narodne moči in ne sme jih odbijati od sebe.

Mladočeši. V nedeljo je dr. Edvard Grégr v Roudnici v političnem klubu govoril o sedanjem političnem položaju. Najbolj je zagotavljal nekaterim navzočim socijalistom, da Mladočeši neso nasprotniki socijalnim demokratom, temveč še celo potegujejo za občno volilno pravico. Mladočeši le žele, da češki delavci ostanejo narodni. Govornik je potem obširno razpravljal o češkem državnem pravu. Novega ni dosti povedal, ker so vse že Staro- in Mladočeši tisočkrat premleli. Le to je novo, kar je rekel, da bi po uresničenju češkega državnega prava češkim otrokom političen katekizem tako vcepili v šoli, kakor sedaj vcepijo veronauk. Če bi bila taka vzgoja prava, kakor jo priporoča dr. Grégr, o tem mi jako dvomimo. Vodja Mladočehov je potem trdil, da so s svojim predlogom v državnem zboru Mladočeši to dosegli, da se minister ne bode upal v bodoče izdajati podobnih naredb, kakor je bila naredba ob osnovi okrajnega sodišča v Teplicah. Če ima dr. Grégr prav, o tem bode nas pač še le bodočnost poučila. Grégr je dalje razkladal, da Čehi neso porabili ugodnih prilik 1861., 1866. in 1879. leta, da bi obnovili češko državno pravo. S tem je seveda le hotel dati brco Staročešom, ki so tedaj igrali na Češkem glavno ulogo. On pa misli, da še pride ugoden čas, posebno kadar pride do splošne evropske vojne. Če je taka politika prava, ki vse svoje nade stavi na kako splošno prekucijo, ne bomo preiskavali. Da se je znesel dr. Grégr tudi nad Moravci, ki nečejo podpirati mladočeške politike, je pa pač umljivo samo po sebi. Shod je

ist dunkel aschgrau und lebt auf unterirdischen (!) Bäumen!“ Če je bil dotični dijak res „farbenblind“, ni mu še toliko zameriti, pač pa g. profesorju, ki mu je v spričevalo zapisal „vorzüglich“! Je pač tako: Človek ima lahko veliko srečo, ne da bi bil srečen, pa tudi dobre oči, ne da bi dobro videl. Ima pa, kakor pravi pregovor, „vsako oko svojega malarja“.

Posebna lastnost kratkovidnosti je tudi, da si kratkovidnež kaj prilastuje, kar ni njegovega. Če n. pr. naprednjaško glasilo piše: „Naši kapelani so bili včasih krotki, kakor jagnjeta“ itd. — je pač ravno tako, kakor bi ranjki Martin Luter rekel: „Naši svetniki...“ Kakor Lutrovec do sedaj še nimajo nobenega svojega svetnika, tako tudi „naprednjaki“ ne svojih kapelanov, dokler nimajo tudi svojega škofa, ki bi jim jih posvečeval. — Enako delam jaz le kratkovidnost krivo, da se imenujejo „omikane“, „trezno-misleče“ ter delajo za „omiko“, kajti v pisavi kažejo le prepogostoma, da jim manjka prva podlaga omike. Kako bi si upal sicer omikan in trezno-misleč urednik zabeljevati resnopolitični list, namenjen inteligentnim čitateljem, s takimi-le žaltovimi ocvirki: „Tonzurirani dnevnik“, „tista svojat“, „neko kaplanče“, „človeče“, „klerikalne stranke bojni petelini“, — ali pa: „Ko premišljujete v Ljubljani, s kakšnim ‚zacherlinom‘ bi potresli onega ‚črnega bojnega petelina‘, ki brska z

končno vsprejel resolucijo, da se morajo poslanci poganjati za češko državno pravo in češko državo ter občno volilno pravico. V tej resoluciji pa pogrešamo tudi narodno enakopravnost, ki bi morala biti jedna glavnih točk vsakega češkega programa.

Vnanje države.

Francija. Pravosodni minister je že predložil zbornici načrt zakona, s katerim se poostre nekatere določbe tiskovnega zakona. Kdor hujska k umoru, tatvinam, ropu, požiganju ali proti varnosti države, bode se kaznoval z ječo do treh mesecev in denarno globo od 100 do 3000 frankov, če tudi hujskanje ni imelo nobenih hudih posledic. Dosedaj se hujskanje k tatvini ali pa proti varnosti države, če je ostalo brez posledic, ni kaznovalo. Poskus, vojake zapeljati k nepokorščini, se bode kaznoval z ječo do dveh let in pa globo do 3000 frankov. Časopisi se bodo smeli konfiskovati, krivci pa potegniti v preiskovalni zapor. Radikalni pa tudi mnogi drugi listi pišejo proti temu, da bi se odločila tako huda kazen za hujskanje proti varnosti države in pa proti temu, da se za tisk, prestopke vpelje preiskovalni zapor. Kaj se vse lahko proglasi za hujskanje proti varnosti države! S takimi določili bi se odprl šrok pot svojevoljnosti državnega pravdnika. Sploh se misli, da vladna predloga ne bode nespremenjena vsprejeta.

Belgija. Pri volitvah za pokrajinske svete zmagali so konservativci v 6 in liberalci v 3 pokrajinah. Razmerje je ostalo prejšnje. Ta razmeroma ugodni izid daje upanje, da konservativna stranka tudi dobi večino pri novih volitvah za zbornico, ki bodo v kratkem. Volitve za zbornico bodo posebno važne, ker ima nova zbornica premeniti ustavo.

Nemčija. Predvčeraj so nemški narodni liberalci v Essenu praznovali petindvajsetletnico svoje stranke. Ta stranka se je osnovala leta 1867, ko so Prusi izrinili Avstrijo iz nemške zveze. Na tem shodu so posebno hvalili Bismarcka in se bahali, kake zasluge ima ta stranka za Nemčijo. Brez te stranke bi ne bilo sedanje nemške države. Njim je skupni interes več, nego pa interes posamičnih dežel. Njih glavna naloga bode, da zedinijo vse stranke proti socializmu in zabranijo konservativcem vpliv na zakonodajo, zlasti v šolskih stvaréh. Da so si šteli v veliko zaslugo, ker so pripomogli, da se ni uvela verska šola, nam še omenjati ni treba. V vsem se je udeležilo tega shoda okrog tisoč oseb.

Anglija. Parlament se tako hitro ne bode razpustil, kakor se je mislilo. Delajo se pa že priprave za nove volitve tudi od vladne strani, kar kaže, da se bliža konec sedanjemu zborovanju. Vlada le še želi, da se nekatere važne predloge še rešijo pred razpustom parlamenta. Taka zadeva je reforma lokalne uprave, ki se baš obravnava v zbornici.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. maja.

(Presvesli cesar) je podaril za notranjo opravo župnijske cerkve v Beli Cerkvi 100 gld.

(Umrli) je minolo soboto v Mariboru baron Herman Gödel-Lannoy, bivši podpredsednik državnega zbora in namestnik štajerskega deželnega glavarja. Rodil se je dne 7. aprila 1820 v Mariboru ter se najprvo posvetil sodstvu, pozneje pa finančni upravi. Služboval je v Dalmaciji, v Kopru in Trstu. Leta 1854 je bil finančni prokurator v Požunu, leta 1858 je bil premeščen v Benetke, kjer je ostal

do leta 1866, ko je bil intendat južne armade ter civilni aditus maršala nadvojvode Albrehta. Nato je prišel kot finančni prokurator na Dunaj ter bil leta 1880 umirovljen. Leta 1879 je bil v kmečkih občinah mariborske okolice kot slovenski kandidat izvoljen v državni zbor in deželni zbor štajerski. Leta 1884 je bil imenovan namestnikom štajerskega deželnega glavarja.

(Dolenjski železnici.) Slabo vreme jako ovira dela pri grajenju dolenjskih železnic, ki se je s pripravi prišlo minoli teden. Iz Velikih Lašč se poroča, da je včeraj popoldne med pokanjem topičev v navzočnosti mnogobrojnega občinstva c. kr. okrajni sodnik g. Danijel Šufraj slovesno otvoril graditev.

(Osebnosti.) Dosedanji voditelj deleg. okr. sodišča v Trstu, dež. sodišča svetnik gosp. Bogdan Trnovec je premeščen k deželnemu sodišču. Na njegovo mesto pride dež. sodišča svetnik grof Dandini. — Pristav pri okr. sodišču v Mariboru na levem bregu Drave, dr. G. Wokau, je imenovan pristavom pri dež. sodišču v Celovcu.

(„Rodoljuba“ stresa groza pred njegovo lastno fotografijo.) Zadnji „Rodoljub“ je bil primoran preklicati vse laži, katere je raztrosil med svet o gosp. Krainerju, farnem administratorju v Spodnjem Logu, o ondutih slovenskih pridigah in o škofu, katerega je vsega tega dolžil. Trnjeva pot je bila to zanj, a kaj se hoče, udati se je bilo treba, ker sicer bi utegnili priti še huje. Z zadoščenjem jemljemo res popolno stvarni popravek na znanje ter nas veseli, da odgovorni urednik „Rodoljuba“ c. kr. notar Ivan Gogola ni našel v njem ne pičice, da bi bil mogel vsaj deloma opravdati le jedno svojih trditev. Zato bi se s tem popravkom pač ne pečali dalje, ako bi nam g. notar Gogola v svoji opombi, katero je pristavil popravku, ne dal prilike pogledati globokeje v njegovo vredniško kovačnico in občudovati njegovo naprednjaško modrost. Najprej namreč tako otroško - nedolžno vpraša: „No, kaj smo pregrešili tako hudega, saj je mogoče, da smo se motili in da je g. Krainer slovenščine zmožen, a „Slovenski Narod“ poroča, da je svoj čas tudi, da je omenjeni gospod hud privrženec nemškega „šulfereina“, ki bi Slovence najraje v žlici vode potopil. Te trditve pa dosedaj še nobeden ni ovrgel! Nismo li bili vsled tega opravičeni domnevati, da tako hud Nemec ne zna slovenski?“ Kamor vednost g. c. kr. notarja Gogole ne sega, ondi mu torej pomaga neizperna modrost „Slovenskega Naroda“ in potem pa še lastno domnevanje, in fakta so konstatirana. Na podlagi svojega domnevanja in domišljavanja, brez istinitega jedra, meni vrednik „Rodoljubov“, da je opravičen, napadati duhovnike, o njih trositi neresnične stvari, jim le na podlagi svojih domnevanj podtikati protinarodne namene, ščuvati in hujskati svoje nerazsodne čitatelje zoper škofa in duhovnike, — vse to na podlagi svojih domnevanj. In lažnjive novice o duhovnikih, o svojem škofu, vse to ni nič „tako hudega“. Kaj ne da, lepa morala?! — Nedolžni „Rodoljub“ tudi trdi, da ni hotel nikomur krivice delati,

dasi v eni sapi zopet z novega dela krivico vsem tistim, katerim jo je delal s svojo prvo notico, ker takoj za tem, ko je moral preklicati vse svoje trditve, že zopet skuša stvar zavijati tako, kakor da ne bi imel ničesar preklicavati. Pravi tudi, da se mu zdi „škoda časa in papirja, da bi se po pobalinsko lasal s svojim bližnjikom“. O, g. Gogola! Ako začnete sami po pobalinsko lasati v svojem listu, potem sami sebi pripišite, če skupite sami kako krepko, toliko bolj, ker v svoji opombi sami pravite, da sta imela „Slovenec“ in „Domoljub“ priliko, da sta Vas brenila.

(Veselica del. pevskega društva „Slavec“) v nedeljo, dne 22. maja t. l., na Kozlerjevem vrtu. (Konec) — Pevski vsopred je obsegal šest točk, izmed katerih je kot najlepšo zaznamovati dr. B. Ipavčev zbor „Na Prešernovem domu“. Vprvič smo ga čuli z orkestralnim spremljevanjem, katero je bil g. skladatelj najprijazneje oskrbel, za kar smo mu jako hvaležni, ker izvirnih večjih slovenskih skladb imamo še prav malo orkestriranih. Kompozicija že v svoji prvotni obliki ima mnogo lepih motivov in je prav srečno vbrana ter razvrščena v več značaju poezije prikladnih delov; orkestrirana pa je mnogo pridobila, zato se je tudi navdušeno péla. Posebno lepo se je glasil četverspev, katerega so gg. Meden, Štamcar, Pucihar in Ferdo z njim lastno točnostjo in milobo péli. Istotako je bil g. Puciharja samospjev, katerega zbor spremlja z znano pesmijo „Luna sije“, poln mičnosti in je predavanje jako povzdignil. Isti štirje gospodje so poslušalce razveselili tudi z milozvonečim četverspevom „Oblačku“ od dr. G. Ipavca. Nežni napev je poln gibčnosti ter je prišel po izbornem predavanju tudi do veljave, da so ga morali ponoviti. Nekaj novega nam je podal pevski zbor v naperu „Svatbeni obed“, ki bi bil v kaki dvorani izvestno bolje ugajal, ker je po besedah in živahni glasbi jako prikupljiv in šaljiv. Zaradi slabe akustike ni mogel pričakovanega efekta doseči. Preverjeni smo, da se bode napev tudi občinstvu priljubil, kakor so ga pevci radostno péli. Zanimiv je bil tudi zbor „Poziv na lov“, spremljan na dveh rogovih in dveh pozavnah. Napev je v poljudnem tonu zložen in bi pri boljši akustiki ne zgrešil svojega dobrega učinka. Ostala dva resna zbora, ki jih je „Slavec“ pél v začetku glasbenega vsopreda, sta težji skladbi, namenjeni večjim pevskim zborom. Ker postop glasov in harmonizacija v obeh skladbah ni kaj lahka in zahteva izbornih pevske sil, zato se je vzlasti pri „Slovenskem brodu“ poznalo, da so pevci sicer marljivo vežbali se, da pa jih je navdajala skrb za dobro izvršitev. Poleg neugodnosti prostora vplivajo tudi taka čutila na dobro in točno rešitev pevske naloge. — V obče pa smemo z vspehom, ki ga je pevski zbor z mnogimi mladimi močmi dosegel, zadovoljni biti. Vreme je bilo še dokaj prijetno, zato je občinstvo, katerega bi bilo lahko več gledé na smoter te veselice — namreč pripomagati z zuaatim doneskom k zgradbi „Narodnega doma“ — radostno zbralo se na veselšču, kjer je marljivi odbor priredil še mnogovrstne druge zabave: Kegljanje na

nogami in peruti po tiskarskem gnojišču tam neki na desnem bregu Ljubljanice, — da bi mu kaj „zaleglo“ — — —. Kdor hoče verjeti, da je to „omikano“, pa naj!

Izraz „Ljubljanski mladi“, diši jim po pobalinstvu; po čem diši pa gori navedena pisava? Prejšnje čase bilo je že v normalnih prepovedano priimke dajati; če pa to sedaj počenjajo omikani (?) ljudje, ki pa vendar vedno zatrjujejo, da jih ni volja „v šolo hoditi“ — je menda pač „narobe svet“! — Le obžalovati je, da ni Bog takih omikano-razsvetljenih mož na svet poklical takrat, ko se je začel v zgodovini srednjivěk s svojim razupitim mrakom in temó. Koliko dijakov ne bi postalo kratkovidnih, ker bi jim v tem slučaju ne bilo treba proučevati temnega srednjega veka, kajti odpadel bi popolnoma in zgodovina bila bi za precéjšen „štikele“ krajša!

Daljnovidnega imenujemo človeka, ki na pr. Triglav dobro vidi, nosú svojega pa ne; ali pa, če že več tisoč let daleč vidi, kar je pa le malo komu dano. Do sedaj, kolikor jaz vem, je le doktor „Nevesekdo“ tako daljnoviden, kar dokazuje v svojem najnovejšem, res „epohalnem“ delu „4000“. — Daljnovidnost je sicer slabost naših očí, pa vendar je potrebna posebno časnikarjem. Oni morajo (ali vsaj morali bi) paziti na to, kako bodo o njihovih listih sodili potomeci; se li ujema pisava z gësлом,

ki ga list nosi na čelu, ali ne. Če bi bili uredniki naših političkih listov bolj daljnovidni (še bolje: previdni), ne bilo bi morda tega domačega boja, ki se bije ne baš „z uma svitlim mečem“.

Najhujsa napaka očí pa je slepota, t. j. kedar se celó svetloba noče več utrinjati v njih, ali če kdo zbog samih dreves gozda ne vidi. Nemec pravi:

„Den Wald vor Bäumen nicht sehen,
Das kann geschehen! —
Doch an den Bäumen die Stirn sich blutig rennen
Und doch nicht erkennen,
Dass man im dichtesten Walde sich verirrt...?
Auch das passiert!“ —

Toda ta je lahko prirojena ali pa pridobljena. Prvi ni pomagati, drugi pa tudi redkokdaj, zlasti odkar zdravniki ne znajo čudežev delati. Pridobi pa se na mnogo načinov, kar najbolje vedó: pisatelji, učenjaki pa tudi stari ljudje sploh. Na kmetih je večkrat ta očesna slabost uzrok, da mora oče sinu „čez dati“, česar bi znabiti ne storil, če bi še dobro videl. Mej „slepe“ prištevata se tudi sreča in ljubezen; za to je posebno dobro, da je slepa, sicer bi morala večkrat „eno oko zatisniti“. Pravica pa (kjer je še doma) ima le oči zavezane, zato, da drugače sodi, kakor slepec o barvah.

Da oči ne pridejo „na suho“, za to skrbé solze, ki jih ima človek takoj, ko zagleda luč

svetá, pa tudi tedaj, ko zapušča svet. So pa dvojne: žalosti in pa veselja, kakor je že človek v žlahti s srečo. Imajo pa tudi svojo ceno. Najdražje se morajo plačati ženske solze, ki se pa toliko raje posušé, čim raje pritekó.

Pri očeh imamo tudi obrvi, ki so trepalnicami vred, kakor zastor, s katerim zakrivamo oči, pa tudi vest — Vorhänge des Gewissens.

Znane so po imenu tudi „mačkine solze“, ki jih pa ne pretakamo, marveč je le rabimo za podobno v govorjenju, če hočemo kaj posebnega naznaniti, n. pr. „Tako rad bi prodal par volov, — pa jih nimam! Kaj meniš, to niso „mačkine solze“!“ Na svetu je bilo že prelitih obilno solz in jih še bo, pa vendar se baje to v morju nič ne pozna. „Ali more morje sprejeti vse solzé, kar se jih prelije po svetu?“ — tako je vprašala neka ženica modrega moža. On ji je odgovoril: „Če preč odvzamemo solze, ki jih prelije otroci, neumneži, svoje glavneži in zaljubljenici, — gredo vse v majhno torilce.“

Kdor ne zuá nobene solze preliti, navadno ne zna tudi nobene posušiti.

Tudi ni verjetno, da bi mogel človek toliko solz preliti, da bi se v njih kopal, čeprav bi bile „krokodilove“.

denarne dobitke, srečolov na tristo dobitkov, ki so jih društveni prijatelji blagodušno darovali, razne otroške igre, tehtovanje itd. Da je vojaška godba vso zabavo zelo povzdignila, ni nam treba še posebej naglašati. — Konečno ponavljamo še jedenkrat, da bi bilo času jako primerno, ko bi gosp. Kosler dal gostilniški vrt v zmislu iz početka omenjenem predrugačiti. Ugovarja se, da se ne izplača za par poletnih ljudskih veselice prenarajati sedanje razvrstitve. A naše mnenje je, da bi se ob ugodnem vremenu lahko vsaj dvakrat na mesec vršile godbene produkcije, da bi pri vstopnini 10 kr. bila vsikdar vojaška godba dobro plačana, da bi 600—800 gostov vselej rado prišlo „na pivo“, in da bi se tudi druge poštene vrtno veselice, kakoršne prireja „Slavec“, „Sišenska čitalnica“ in druga društva, večkrat osnovala, ko bi gledé godbe in razvrstitve gostilniških miz bilo praktično preskrbljeno.

(Na graškem vsenčilšču) je bilo do 21. t. m. vpisanih 115 bogoslovcev, 363 juristov, 492 medicincev, 71 filologov in 130 farmacevtov.

(Iz-pred sodišča.) Dne 20. t. m. je bila pri tukajšnjem deželnem sodišču obsojen znani pretepač in že večkrat kaznovani Kodolja na dva meseca ječe in post vsakih 14 dni, Oblak po domače Tončkov ml. z Lepegapota na 6 tednov in F. Ravnikar na 8 dni in dvakratni post, ker so se meseca marca na mitnici pri sv. Krištofu pretepali.

(Porotne obravnave) pri ljubljanskem deželnem sodišču se pričnó dné 30. maja. Med drugimi pride na vrsto Karol Zwyer, obtožen umora V. Stedry-ja.

(Cerkvena glasba.) V naši stolnici se bode pela na dan Vnebohoda 26. t. m. pri veliki maši ob 10. uri drugikrat šesteroglasna maša „Elisabeth Zachariae“ od Jak. Gallusa (Händla — Petelina), ki smo jo prvokrat slišali 12. julija l. l. v spomin velicega našega rojaka, na dan tristoletnice njegove. Gradual in ofertorij je zložil Ant. Foerster.

(Kmetijska podružnica v Kamniku) vabi k zborovanju, ki bode dné 27. maja ob 10. uri dopoldne v mestni dvorani. Dnevni red: 1. Podružnično delovanje. 2. Posvetovanje o predmetih za glavni občni zbor kmetijske družbe v Ljubljani dné 9. junija t. l. 3. O denarnih potrebščinah za tekoče in prihodnje leto. 4. O predlogih, da se podelé učiteljem in kmetovalcem darila in svetinje. 5. O nakupu moštne stiskalnice. 6. Volitev jednega odposlanca kot zastopnika podružnice k glavnemu zboru v Ljubljani. 7. O napravi podružnične drevnice, ako bi se dobila pri c. kr. kmetijski družbi kaka podpora.

(Gad) je pičil deé 19. t. m. železniškega čuvaja G. Stojkoviča v Borovnici, ko je čistil železniško progo. Ker mu je roka močno otekla, pripeljal se je v Ljubljano v deželno bolnišnico.

(Uboj) Dne 20. t. m. je Lovro Beznik iz Koprivnika v Bohinji v neki krčmi vrgel Janeza Koroska tako močno ob tla, da je ta vsled notranje poškodbe v dveh urah umrl. Breznika so izročili sodišču v Radovljici.

Raznoterosti.

— Bolgarske biblijoteke. V plovdivski javni biblijoteki se je prve tri mesece letošnjega leta izposodilo 3290 knjig, mej njimi 1347 bolgarskih, 1130 ruskih, 620 francoskih in 17 nemških. V sofjski biblijoteki se poleg bolgarskih in ruskih knjig zahteva največ nemških. V Plovdivu zahtevajo največ ruske knjige leposlovne in zgodovinske, v Sofiji pa pravosodne in vojne vsebine.

— Državni dolg Avstrije znaša po najnovšem izkazu 3.756.222.901 gld. K temu treba še pršteti 37.891.084 gld. nezaloženega drž. dolga in avstrijski delež pri državnih bankovcih. Od l. 1890 se je dolg zmanjšal za nekaj milijonov.

— Rešitelj ruskega cara je te dni umrl v Poltavi. Bil je to Osip Ivanovič Komisarov-Kostrovskoj, ki je dné 16. aprila 1866 pri znanem napadu na carja Aleksandra II. v Peterburgu carju rešil življenje. Tačas je bil klobučarski učenec, potem pa imenovan za častnika ter bogato obdarovan. Zaradi pijančevanja pa je bil umirovljen.

— Sibirsko železnico bode ruska vlada sama zidala, kakor je sklenila. Minister javnih občil začne takoj graditi progo iz Celjabinška v Tomsk. Začelo se je tudi nadaljevanje železnice iz Vladivostoka v Gravsko, katero grajenje se je bilo po zimi pretrgalo.

— Največ redov v Prusiji ima generalni major graf Euleburg, namreč 53. Knez Bismarek jih ima 50, mej temi 15 z briljanti.

— Visoka starost. V Blagaju pri Mostaru je te dni umrla 129 let stara muhamedanka Vračuš; njena hči je stara 99 let.

— Časopisje. V Zjedinjenih državah izhaja 15.080 časopisov, v Kanadi nekaj nad 700, v Meksiki in Braziliji pa po kacic 50. V Nemčiji izhaja nad 5000 listov, mej njimi 620 v Berlinu. V Angliji je kacic 3000, v Avstriji 1500, v Belgiji 500, na Španjskem 850, na Grškem 75, na Laškem 1800, po Švicarskem 785 listov. Izmej švicarskih listov je 553 nemških, 210 francoskih, 18 italijanskih in 3 romanski. V Švici imajo mnogi kmetje naročene po tri liste. V Turčiji izhaja nekaj nad 300 listov, v Rusiji pa 723. V Indiji in na Japonskem je nad 3000 časopisov.

Telegrami.

Dunaj, 24. maja. Načelnik dunajske policije, baron Krauss je odlikovan z zvezdo h komturnemu križcu Franc Josipovega reda ter imenovan deželnim predsednikom v Bukovini. — Deželni glavar kranjski, Detela, je imenovan načelnikom komisiji za pogo-zdovanje Krasa.

Bern, 23. maja. Ravnatelj podružnici švicarske banke v St. Galenu. Schenk, je izneveril nad dva milijona.

Bruselj, 24. maja. „Moniteur“ je objavil potrjenje ustavne revizije in kraljevi ukaz, da sta zbornici razpuščeni. Nove volitve so 14. junija.

Moskva, 23. maja. Na vrtu nemškega zavetišča je bil včeraj odkrit spomenik carja Aleksandra II.

London, 23. maja. „Times“ poročajo iz Lagosa v zapadni Afriki, da so Angleži zapodili armado rodú Džebu, 400 sovražnikov pobili, njihovega kralja pa vjeli. Angležev je več ubitih in 33 ranjenih.

London, 24. maja. „Times“ poročajo iz Kalkute, da v Kašmiru kolera močno razsaja. V Srinagaru je 296 oseb zbolelo, 146 umrlo.

Listnica vredništva:

G. K. v Ljubljani: „Sebastopolj“ ne izide v posebnem ponatisu, pač pa bi mogli dobiti dotične številke našega lista. Kolikor nam je znano, je izšel „Sebastopolj“ že v treh nemških prevodih.

Umrli so:

19. maja. Emilija Rebič, notarjeva vdova, 67 let, Gospodske ulice 19, jetika. — Alojzij Hitti, krojačev sin, 4 dni, Karlovska cesta 11, plućna atelektaza.

20. maja. Viktor Žebre, učiteljski pripravnik, 18 let, Križevniške ulice 2, jetika.

V bolnišnici:
18. maja. Frančiška Vzgheka, delavčeva žena 45 let, jetika.
19. maja. Valentin Rozina, delavec, 33 let, jetika.

Tuji.

18. maja.

Pri **Maliču**: Richter, slikar; Singer, Lump, inženjer; Prem, Rebitch, Holzer, Hartman, Rosenberg s soprogo, trgovci; Königstein, Seidenberger, Gruber, Kauffman, potovalec, z Dunaja. Čermak iz Kočevja. — Seligmann s soprogo iz Hanovera. — Domladisch trgovci z lesom, s soprogo, iz Ilir. Bistrice. — Rive, podpolkovnik, iz Celovec. — Rodbina Woschnag iz Celja. — Kroschl, potovalec, iz Grada. — Urbančič, zasebnik, iz Polhovca Grada. — Kraus, trgovec, iz Linca. — Miller, trgovec, iz Zagreba.

Pri **Stona**: Birnbaum, tovarnar; Györi, trgovec; Pollak in Willigut, potovalec, z Dunaja. — Smolej, davkar, s soprogo, iz Senožec. — Stanzer in Sutter iz Konjic. — Hampel in Müller iz Lvova. — Fatsch iz Radeč. — Deutsch, trgovec, iz Varaždina. — Tollazzi iz Logatec. — Morek iz Kočevja. — Lapajne, zasebnik, iz Postojne. — Deutsch iz Vel. Kaniže.

Pri **Južnem kolodvoru**: Vovk iz Gorice. — Kanobel iz Celja.

Pri **avstrijskem caru**: Pele, Drah, Tuma, Dušek iz Budejevic. — Rupnik iz Spodnje Idrije. — Ziani, potovalec, iz Gorice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
23	7. u. zjut.	738 4	14 4	sl. svzh.	jasno	1 40
	2. u. pop.	738 5	20 6	zm. jzap.	oblačno	dež
	9. u. zveč.	738 6	16 2	sl. jzap.	del. jasno	
Srednja temperatura 17 1°, za 17° nad normalom						

Avgust Runggaldier,
delalnica cerkvenih lesenih kipov in podobarskih proizvodov,
v St. Ulrihu, Gröden, Tirolsko,
priporoča prečistiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom, patronom in cerkvenim dariteljem
altarje, lece, vsakovrstne svetnike, statve, križeva pota, križe, Kristuse, božične jaslice itd. itd.
vsakojake kakovosti in oblike v natančni priprosti in najfinjši izvršitvi. 168 3—1
Ilustrovani ceniki na željo zastoj in franko.

Zaloga Karola Giani-ja umetelnih vozenin in tkanin
Fellinger
in
Hassinger
Dunaj, I., Seilergasse 10, Götterweierhof,
priporoča visč. duhovščini cerkvene zastave, baldahine, kazule, dalmatike, pluvijale, vela, monštrance, kelhe, kadilnice, altarske svetilnice, svete kipe, križeva pota, božje grobe, steklene in bronaste cerkvene lestenice v vseh oblikah in slogih. Paramenti pošljejo se na zahtevanje na ogled.
Skoro stoletni obstoj naše trdke, ki je na dobrem glasu, jamči za njeno solidnost.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto. 60 20-10

Dunajska borza.

Dne 24. maja.	
Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 05 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 " 50 "
Zlata renta 4%, davka prosta	113 " 15 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 85 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	997 " — "
Kreditne akcijske, 160 gld.	318 " 50 "
London, 10 funtov strl.	119 " 50 "
Napoleonond (20 fr.)	9 " 49 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 65 "
Nemških mark 100	58 " 55 "

Dne 31. maja.	
Ogerska zlata renta 4%	110 gld. 85 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 60 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	141 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	152 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	185 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma " " " 4 1/2 %	100 " 25 "
Kreditne srečke, 100 gld.	188 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " 75 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	62 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— " — "
Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 " 50 "
Akcijske Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2885	— " — "
Akcijske južne železnice, 200 gld. sr.	89 " — "
Papirni rubelj	1 " 25 1/2 "
Laških lir 100	46 " — "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:
4% gališke propinacijske zadolžnice.
4 1/2 % zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.
4 1/2 % komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

150.000 goldinarjev
se more dobiti z jedno
promeso 1864. leta.
Cela 4 1/2 gld., polovična 2 1/2 gld. in 50 kr. kolek.
Žrebanje že dné 1. junija.